

רעיון מהימנה

וַיִּשְׁאָל הָעָם אֶת בֵּצְקוֹ טָרֵם יְחִמֵּץ וְגַ�'. (שמות יב) כ"ה פְּקֻדָּא דָא, לְבָעָר חִמֵּץ. דָהָא פְּקֻדָּא דָא, אֲתִמְסֵר לְהּוּ לִיְשָׂרָאֵל וַיִּשְׁאָל הָעָם אֶת בֵּצְקוֹ טָרֵם יְחִמֵּץ. וּכְתִיב שָׁאוֹר לֹא יִמְצֵא בְּבָתִיכֶם, וְהָא אָזְקִמְוָה חִבְרִיא, וְרוֹא אָזְקִימְנָא, בֵּין חִמֵּץ וּמְצָה דְּכֶמֶה דַוְבָתִי, דָא יִצְרָר רָע, וְדָא יִצְרָר טָוב.

כ"ו פְּקֻדָּא בְּתַר דָא, לְסֶפֶר בְּשַׁבְחָא דִיְצִיאָת מִצְרִים, דָא יְהוָה חִיוּבָא עַל בָּר נֶשׁ, לְאַשְׁתָּעֵי בְּהָאי שַׁבְחָא לְעַלְמַיִן. הַכִּי אָזְקִימְנָא, כָּל בָּר נֶשׁ דְּאַשְׁתָּעֵי בִּיצִיאָת מִצְרִים, וּבְהַהוָּא סֶפֶור חִידָה בְּחִדּוֹה, נְמִין אִיהוּ לְמִיחָדִי בְּשִׁבְינַתָּא לְעַלְמָא דָאַתִּי דָהָא חִידָה מְפֻלָּא, דָהָא אִיהוּ בָר נֶשׁ דְּחִידָה בְּמִרְיהָ, וְקֻדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא תְּהִידָה בְּהַהוָּא סֶפֶור.

לשון הקידוש

יציאת מצרים, שהיא חובה על בן אדם לדבר בשבח זה לעולמים. ב"ד בארכני, כל אדם שמדובר ביציאת מצרים ובאותו ספרו שמה בשמה, עתיר הוא לשמה בשכינה בעולם הבא שהוא שרואה שמהת הכל, שרוי הוא אדם ששם בארכנו, ותקודוש ברוך הוא שמה באותו ספרו.

רעיון מהימנה

וַיִּשְׁאָל הָעָם אֶת בֵּצְקוֹ טָרֵם יְחִמֵּץ וְגַ�'. כ"ה – מצוה זו לבער חמץ, שרוי מצוה זו נטסה לישראלי, וַיִּשְׁאָל הָעָם אֶת בֵּצְקוֹ טָרֵם יְחִמֵּץ, וכתווב שאר לא ימצא בבתיכם, ודרוי פרשוחה החברים, והפוד בארכני, בין חמץ ומצה של בפה מקומות, זה יוצר רע, וזה יוצר טוב. כ"ז – מצוה אחרת זו לספר בשבח

**בֵּיה שְׁעַתָּא, בְּנִיש קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא לְכָל פְּמַלְיִיא
דִּילִיה, וְאָמֵר לֹזֶן, זִילִי וְשִׁמְעוֹ סְפִירָא
דְּשִׁבְחָא דִּילִי, דָקָא מִשְׁתְּעִזְבָּנִי, וְתַדְאָן בְּפּוֹרְקָנִי.
כְּדַיְן בְּלָהו מַתְכְּגָשִׁין, וְאָתִין וְמַתְחָבְרִין בְּחַדְיוֹה
דִּישָׂרְאָל, וְשִׁמְעוֹ סְפִירָא דְּשִׁבְחָא, דָקָא תַּדְאָן
בְּחַדְיוֹא דְּפּוֹרְקָנָא דְּמַרְיָהּוֹן, כְּדַיְן אֲתִין וְאוֹדָן לִיה
לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל כָּל אַינְזָן גַּסְיָן וְגַבּוֹרָן
וְאוֹדָן לִיה עַל עַמָּא קְדִישָׁא דְּאַית לִיה בְּאֶרְעָא,
דְּתַדְאָן בְּחַדְיוֹה דְּפּוֹרְקָנָא דְּמַרְיָהּוֹן.**

**כְּדַיְן אֲתוֹסָף לִיה חִילָא וְגַבּוֹרָתָא לְעִילָא, וְיִשְׂרָאֵל
בְּהַהְוָא סְפּוֹרָא יְהִיבִי חִילָא לְמַאֲרִיחָהּוֹן,
כְּמַלְבָא, דְּאֲתוֹסָף חִילָא וְגַבּוֹרָתָא, בְּדַ מִשְׁבְּחִין
גַּבּוֹרָתִיה, וְאוֹדָן לִיה, וּבְלָהו דְּחַלְיָן מִקְמִיה,
וְאִסְתְּלָק יְקָרִיה עַל בְּלָהו. וּבְגִינַן בְּהָ, אַית לְשִׁבְחָא
וְלְאִשְׁתְּעִי בְּסְפּוֹר דָא (דף מה ע"א)**

לשון הקודש

**בָּאוֹתָה שָׁעָה כּוֹגֵם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
לְכָל הַפְּמַלְיִיא שְׁלֹן, וְאָמֵר לָהֶם: לְבוֹ
וְתִשְׁמַעוֹ אֶת סְפּוֹר הַשְּׁבָח שְׁלִי
שְׁפָרְבָּרִים הַבְּנִים שְׁלִי וְשִׁמְחִים
בְּגַאֲלָתִי. אָז בְּלָם מַתְכְּבָנִים, וּבְאַיִם
וְיִשְׂרָאֵל בְּאָתוֹנוֹ סְפּוֹר נוֹתְנִים פְּהָ
לְרֹבּוֹנִים, בָּמוֹ מֶלֶךְ שְׁמוֹסִיף פְּהָ וְגַבּוֹרָה
וּמַתְחָבְרִים עִם יִשְׂרָאֵל, וּשְׁוֹמְעִים סְפּוֹר
הַשְּׁבָח שִׁשְׁמִיחִים בְּחַדְיוֹת נָאַלָת אֲדוֹנִים.
או בְּאַיִם וּמוֹדִים לְקָדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הּוּא עַל בְּלָם.**

בגונָן דָא, חוּבָה אַיִהוּ עַל בָּר נֶשׁ, לְאַשְׁתָּעֵי תְּדִיר
קְמִי קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלִפְרָסּוּמִי נִיסָּא בְּכָל אַיִנוֹ
נִיסְיָן דְעַבֶד.

וְאֵי תִּימָא, אַמְאי אַיִהוּ חֹבְתָּא, וְהָא קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ
הָוּא יְדֻעַ פָּלָא, כָּל מַה דְהֹוּה, וַיְהִי לְבַתֵּר
דָּנָא, אַמְאי פְּרָסּוּמָא דָא קְמִיה, עַל מַה דְאַיִהוּ
עַבֶד, וְאַיִהוּ יְדֻעַ. אֶלָּא וְאֵי אַצְטְּרִיךְ בָּר נֶשׁ
לִפְרָסּוּמִי נִיסָּא, וְלְאַשְׁתָּעֵי קְמִיה בְּכָל מַה דְאַיִהוּ
עַבֶד, בְּגַין דְאַיְנוֹ מְלִיאָן סְלִקִין, וּבָל פְּמַלִּיאָ דְלָעִילָא
מִתְבָּנָשִׁין, וְחַמָּאוֹן לוֹזָן, וְאוֹדָאן בְּלָהוּ לְקֹדְשָׁא בְּרִיךְ
הָוּא, וְאַסְתָּלָק יְקָרִיה עַלְיָהוּ עַיְלָא וְתָתָא.

בְּגַונָּן דָא, מָאוֹן דְאַשְׁתָּעֵי וּמְפַרְטָה חֲטָאוֹי עַל כָּל
מַה דְעַבֶד, אֵי תִּימָא לְמַאי אַצְטְּרִיךְ.
אֶלָּא מְקַטְּרָגָא קָאִים תְּדִיר קְמִי קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא,

לשון הקודש

יוֹדְעַ? אֶלָּא וְאֵי אַצְטְּרִיךְ אָדָם לִפְרָסּוּם אֲתָה
וְלִבְנָן יְשַׁלְּבָה וְלִדְבָּר בְּסִפּוּר וְהַבָּמוֹ
שָׁנָאָמֵר. בָּמוֹ וְהָחָבָה עַל בְּן אָדָם
לִדְבָּר תָּמִיד לְפִנֵּי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
מִשּׁוּם שָׂאותָם דְבָרִים עֲזָלִים, וּבָל
הַפְּמַלִּיאָ שְׁלָמָעָלה מִתְבָּנָשִׁין, וּרְאוֹיִם
אָוֹתָם וּמוֹדִים בְּלָם לְקֹדְשָׁ-בָּרוּךְ-הָוּא,
וּמִתְעַלָּה בְּבּוֹדוֹ עַלְיָהָם לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

בָּמוֹ וְהָמִי שְׁמַדְבָּר וּמְפַרְטָה חֲטָאוֹי עַל
כָּל מַה שָׁעַשָּׂה, אֵם תָּאָמֵר לִשְׁמָם מַה
אַצְטְּרִיךְ? אֶלָּא הַמְּקַטְּרָגָן עוֹמֵד תָּמִיד לְפִנֵּי
וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְזַעַד הַבָּל, כָּל מַה
שְׁחָנָה וּשְׁחִינָה לְאַחֲרֵי מִבְנָן, מִדְעוֹן פְּרָסּוּם
וְהַבָּנוֹן, עַל מַה שָׁהָוּ עֲוֹשָׂה, וְהָוּא

בגין לאשטעי ולמטע חובי בני נשא, ולמטע
עליהן דינא. פיוון דאקדים בר נש, ומפריט חטאוי,
כל חד זהה, לא אשair פטרא דפומא לההוא
מקטרגא, ולא יכילה למטע עלייה דינא. דהא
תDIR טבע דינא בקדמיה, ולבתר משטעי
ומקטרג פלוני עבד כה. ועל דא, אצטראיך לייה
לבר נש לאקדמא, ולפרט חטאוי.

פיוון דמקטרגא חמוי דא, לית לייה פטרא דפומא
עליה, וכדיין אתהפרש מגיה מכל ובל. אי TAB
בתיזבטה יאות, ואי לאו, הא ממקטרגא אשטע
עליה, ואמר פלוני דאתא לך מך בתוקפה דאFine,
בעית במריה, חובי כה ובה. על דא יאות
לאזדהרא בר נש בכל הגי, בגין דישטע עבדא
מהימנא קמי קדשא בריך הוא.

לשון הקורש

הקדוש ברוך הוא בריך לדבר ולתבע
חתאי בני אדם ולבקש עלייהם דין. פיוון
שמקדמים אדים ומפרט את חטאוי כל
אחד ואחד, איןנו משairy פרחון פה
לאותו מקטרג נמציא עליו ואומר:
פלוני שבא לפניך בעוזות פנים, בעט
באדרונו, חטאוי כה וכה. על זה יפה
שיזהר האדים בכל אלה, בריך שיטמא
כה. ולבון עריך לאדם להקדמים ולפרט
חטאוי.

כ"ז פְקוּדָא בְתֵר דָא, לֹאֲכֹל מֵצָה בְפֿסָח, בְגַין דְאַיְהוּ דַיְבְּרָנָא לְדָרִי דְרִין, עַל רְזָא דְמִהִימְנוֹתָא. וְהָא אָוקְמוֹתָה, דִיְשְׂרָאֵל גַּפְקָו בְהַהְוָא זְמָנָא מְרָזָא דְטָעָוָן אַחֲרָן, וְעַלְוָו בְּרָזָא דְמִהִימְנוֹתָא. וְהָא אָוקְמוֹתָה רְזָא דְגָא בְכֶפֶת דַוְכִתִי. וַיֹּאמֶר יְהָיָה אֶל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֲקַת הַפֿסָח וְגַ�ו. (שמות יב) כ"ח פְקוּדָא דָא, לִמְשַׁחַט פֿסָח בֵין הַעֲרָבִים, בַּיָּד בְגִיסָן, דַיְבְּרָנָא דְהַהְוָא פֿסָח דְמִצְרִים. וְדָא אַיְהוּ חֻזְבָתָא עַל כָּלָא, כִּמָה דְאַת אָמֶר, וְשַׁחַטוּ אֹתוֹ כָל קָהָל עַדְתָ יִשְׂרָאֵל בֵין הַעֲרָבִים.

פֿסָח דָא, אַצְטְרִיךְ לְמַהְיוּ נְטִיר, מַעֲשָׂרָה יוֹמִין וְלַחֲלָאָה, דְבָתִיב בְעַשָּׂר לְחֶדֶש הַזָּהָר וְיִקְחָו לָהֶם וְגוּ. מַאי טָעַמָא. בְגַין דָהָא בְדִין שְׁרִיאָת סִיחָרָא לְאַנְחָרָא, מַעֲשָׂרָה יוֹמִין וְלַחֲלָאָה, עד

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

כ"ז - מֵצָה אַחֲרָה וּלְאַכְלָל מֵצָה בְפֿסָח, בֵין הַעֲרָבִים בַּיָּד בְגִיסָן, וּבְרוֹן לְאֹתוֹ מִשּׁוּם שְׁדוֹא וּבְרוֹן לְדוֹרִי דָרוֹת עַל סּוֹד הַאֱמוֹנָה, וְהָרִי פְרִשְׁוִית, שִׁיְשְׂרָאֵל יִצְאָו בְאֹתוֹ וּמִן מִסּוֹד הַאֱמוֹנָה, וְהָרִי בָאָרוּ אֵת וְנִכְנָסוּ בְסּוֹד הַאֱמוֹנָה, וְהָרִי בָאָרוּ אֵת הַפּוֹדֵה בְכֶפֶת מִקְמוֹת.

פֿסָח וְהָצְרִיךְ לְהִיּוֹת שְׁמָוֹר מַעֲשָׂרָה יָמִים וְחֲלָאָה, שְׁבָתוֹב בְעַשָּׂר לְחֶדֶש הַזָּהָר וְיִקְחָו לָהֶם וְגוּ. מַה הַטּוּם? מִשּׁוּם שְׁהָרִי אוֹ מְתַחְילָה תְּלִבָנָה לְהָאֵיר מַעֲשָׂרָה הַפֿסָח וְגוּ. כ"ח - מֵצָה וּלְשַׁחַט פֿסָח

דְּאַשְׁתְּלִים בְּחַמִּיסָּר. וְאֶרְבִּיכָּר דְּלִיהְוִי נְכִים,
בְּשִׁעְטָתָא דְּדִינָא תְּלִיא עַל עַלְמָא.

רֹזֵא דָא, לְאַעֲבָרָא זָהָמָא, מִקְמֵי בְּרִית קְדִישָּׁא,
וְלֹא תַּהֲנֵה בְּהַהְוָא רִיחָא דְּגַדְיף טֻוי גּוֹר.
וְעַל דָּא לֹא אַתִּיא אֶלָּא עַל שְׁבָעָא. וְעַל דָּא,
וּבְלָעָרְלָל לֹא יַאֲכֵל בּוֹ. מִאן דְּאֵית בְּיִהְ בְּרִית
קְדִישָּׁא, יִכּוֹל בְּיִהְ. מִאן דְּלֹא אֵית בְּיִהְ בְּרִית
קְדִישָּׁא, לֹא יִכּוֹל בְּיִהְ. דְּהָאִי מִבְנֵי בְּרִית אֵיתָו
לְתִבְרָא תּוֹקֵפָא דְּחִילָא אַחֲרָא, לְאַעֲבָרָא עַרְלָה
מִקְמֵי בְּרִית. בְּגַזְן כֵּךְ, הָאִי בְּבָנֵי בְּרִית אֵיתָו
לְמַעַבֵּד, וְלֹא בְּבָנֵי עַרְלָה.

בְּדָא אַתָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִצְרִים, חַמְא דַמְאָה
דְּהַהְוָא פֶּסֶת, דְּהַהְוָה רְשִׁים עַל פִּתְחָא, וְדַמְאָה
דְּבִרִית, הַיְד הָוּ קִימִין עַל פִּתְחָא, דְּבַתִּיבָּה,

לשון הקודש

ימים וְהָלָא, עד שְׁגַנְשָׁלָמָת בְּחַמְשָׁה
עָשָׂר, וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר שִׁיחָה גְּשַׁחַט
מִבְנֵי הַבְּרִית הוּא לְשִׁבְרָה בְּנֵי שְׁלָחֵל
אַחֲרָה, לְהַעֲבֵר עַרְלָה מִלְפָנֵי בְּרִית.
פּוֹד וְהַעֲבֵר הַזְּהָםָה מִלְפָנֵי הַבְּרִית
בְּקָדוֹשָׁה, וְלֹהֲנוֹת מִאוֹתוֹ רִיחַ שְׁנוֹרָף
מִצְלֵי הָאָשׁ, וְעַל וְהַזָּה בָּא אֶלָּא עַל
הַשְּׁבָע, וְעַל וְהַזָּה בָּא עַל לְאַעֲכֵל בּוֹ.
מֵי שִׁשָּׁה בּוֹ בְּרִית קְדָשָׁ, יַאֲכֵל בּוֹ. מֵי

כְּשִׁבָּא הַקְּדוֹשָׁ בְּרוֹךְ הוּא לְמִצְרִים,
רָאָה אֶת הַקְּדָם שֶׁל אָתוֹ פֶּסֶח שְׁקִיה
רְשֻׁום עַל הַפְּתַח, וְדַם הַבְּרִית, אֵיךְ הִי

וּלְקַחְתֶּם אֲגֹדָת אֹזֶב וִטְבָלָתֶם בְּדֵם אֲשֶׁר בְּסֻפֶּר
וְהַגְּעָתֶם וּגְ�וֹ'. אֹזֶבֶא, הָא אָזְקִימָנָא דָאִיהוּ מַעֲבָר
רוֹחַיִן בִּישִׁין, וּכְלָ סְטָר רֹוחַ בִּישָׁא, מַעֲבָר
בְּאַתְּעַרְוָתָא דִילִיה, בְּפּוֹרְקָנָא עַלְאָה דִישְׂרָאֵל.
לְזָמָנָא דָאִתִּי, יִיתֵּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיצָּר חֶרְעָל
וַיְבּוּם לֵיה. וְהַשְׁתָּא בְּפּוֹרְקָנָא דָא, בְּתִיב
וְשַׁחְטוּ אֹתוֹ כָּל קָהָל עַדְתָּ יִשְׂרָאֵל וּגְ�וֹ'. דָזְרָנָא
דָזְמָנָא דָאִתִּי, בְּהַהְוָא פּוֹרְקָנָא עַלְאָה.
עַל שְׁתֵּי הַמִּזְוֹזֹות וְעַל הַמִּשְׁקוֹفָ בְּהָאִי רְשִׁימָיו דָאַת
יְוָד, וּבְהָאִי רְשִׁימָיו דָאַת יוֹד, לְאַחֲזָאָה רְשִׁימָיו
דְּבָרִית קְדִישָׁא, וְאַתְּבָר עַרְלָה מִקְמֵי דָמָא דְּבָרִית,
רְשִׁים עַל כָּלָא, וְאַתָּא דָמָא עַל דָמָא. כֵּד עַבְרָה
הַהְוָא מִשְׁחִית, הַהְוָה חַמְּיִי דָמָא, וְאַזְדְּקִיפָּ מִבִּתָּא,
בִּמְהַ דָּאַת אָמֵר וְלֹא יִתְןֵן הַמִּשְׁחִית וּגְ�וֹ'.

 לשון הקודש

הַעֲלִיָּנָה הַהְיָה.
עַל שְׁתֵּי הַמִּזְוֹזֹות וְעַל הַמִּשְׁקוֹפָ, בְּרִישָׁם
הַהְוָה שֶׁל אֹתוֹ יוֹד, וּבְרִישָׁם הַהְוָה שֶׁל
הָאֹתוֹ יוֹד, לְהַרְאֹת אֹתָהּ רֹשֶׁם הַבְּרִית
הַקָּדוֹשׁ, וּנְשַׁבְּרָתָה עַרְלָה מַלְפֵנִי דָם
הַבְּרִית, רְשִׁום עַל הַפְּלָל, וּבָא דָם עַל דָם.
כְּשֻׁעַבָּר אֹתוֹ הַמִּשְׁחִית, הַהְוָה רֹואָה דָם
וּמַתְּרַחֵק מִהְבִּית, בָּמו שָׁנָאָמָר וְלֹא יִתְןֵן
הַמִּשְׁחִית וּגְ�וֹ'.

עוֹמְדים על הַפְּרַת, שְׁבָתוֹב וּלְקַחְתֶּם
אֲגֹדָת אֹזֶב וִטְבָלָתֶם בְּדֵם אֲשֶׁר בְּסֻפֶּר
וְהַגְּעָתֶם וּגְ�וֹ'. אֹזֶבֶא, הָרִי בְּאַרְנוּ שְׁהָוָא
מַעֲבָר רֹוחַת רְעוֹת, וּכְלָ צְדָל עַל רֹוחַ
רֵעַ מַעֲבָר בְּהַתְּעוֹרוֹת שָׁלוֹ, בְּגַאַלָּה
הַעֲלִיָּנָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

לְעַתִּיד לְבָא יָבִיא הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
לִיצָּר חֶרְעָל וְיִשְׁחַט אֹתוֹ. וְעַתָּה בְּגַאַלָּה וּ
בְּתִובָּה, וְשַׁחְטוּ אֹתוֹ כָּל קָהָל עַדְתָּ יִשְׂרָאֵל
וּגְ�וֹ'. וּבְרוֹן שֶׁל לְעַתִּיד לְבָא, בְּגַאַלָּה